

Dato: 11.09.2020

Vurdering av SSBs IKU for fysioterapeuter, publisert april 2020

Notatet følger i stor grad oppbyggingen av SSB-notatet «Fastlegers inntekter og kostnader» fra 2019 (Claus og Hove, Notater 2019/18), men er tilpasset de begrensninger og muligheter tilgjengelige registre med fysioterapeuter gir. Dette innebærer at man for manuellterapeuters og fysioterapeuters vedkommende blant annet ikke har opplysninger om driftshjemmelenes størrelse og antallet pasienter.

SSBs IKU «Fysioterapeuters inntekter og kostnader» publisert april 2020 inneholder en rekke grunnleggende feil og mangler, som det redegjøres for nedenfor. Manglene gjør at tallene beheftes med stor grad av usikkerhet. Vi setter derfor større lit til tallene presentert i Deloitte's IKU fra 2016.

Problemene ved SSBs IKU er følgende:

Svakheter ved driftsavtalestørrelse og manglende registrering av arbeidstid

Arbeidstid og driftsavtalestørrelse påvirker inntektsnivået i stor grad. Alle driftstilskuddstørrelser ble inkludert i SSBs IKU for fysioterapeuter, til tross for at kun om lag halvparten av terapeutene har fulle tilskudd. I motsetning til fastlegene og psykologene finnes det for manuellterapeuter og fysioterapeuter ikke et sentralt register over avtalestørrelser. Det er derfor ikke mulig bare å inkludere terapeuter med fulle tilskudd. IKU basert på registerdata, som SSBs IKU bruker, vil derfor ikke fange opp hvor mye terapeutene arbeider – noe som er en åpenbar svakhet. Dette er annerledes i Deloitte's IKU. Der ble det brukt en *kombinasjon* av registerdata og spørreskjema, noe som gjorde det mulig å samle inn arbeidstidsdata og mer nøyaktige data om driftsavtalestørrelser.

Svakheter ved rapportering av kostnader

For å få et bilde av kostnadsnivået tok Deloitte's IKU utgangspunkt i næringsoppgaven, og den enkelte terapeut måtte trekke fra (=korrigere) den delen av kostnadene som ikke var relatert til driftsavtalen med kommunen. Gjennomsnittlig korrigeringsgrad blant terapeutene var på 15 %, noe som etter vår oppfatning ga et mer riktig bilde av de faktiske forhold. En slik korreksjon er ikke mulig å gjennomføre ved bruk av fulltelling og registerdata, som er metoden som ligger til grunn for SSBs IKU.

Det kan videre stilles spørsmål om SSB har hatt god nok kunnskap om fysioterapeuters kostnadsdefinisjoner til å kunne kartlegge disse på en forsvarlig måte. Hvilke kostnader som skulle inkluderes ble ikke tatt opp på møtene med yrkesorganisasjonene. Flere av kostnadspostene som ble inkludert i Deloitte's IKU, er utelatt i SSBs rapport. Vi har fått bekreftet av statsautorisert revisor at disse kostnadene utvilsomt burde ha vært med, se vedlegg 1. Dette tyder på at rapportert kostnadsnivå i SSBs IKU generelt er for lavt.

Kun terapeuter med enkeltpersonsforetak inkluderes

SSBs IKU inkluderer ikke terapeuter organisert på annen måte enn enkeltpersonsforetak. Det er rasjonelt at terapeuter med de høyeste kostnadene og forpliktelsene velger å organisere seg som et AS for å redusere personlig økonomisk risiko. Dette påpekes av statsautorisert revisor, som vi har forelagt rapportene. Revisor skriver også i sin uttalelse at dersom virksomheten går med store overskudd, vil det være skattemessig lønnsomt å drive det i et aksjeselskap. SSBs IKU inkluderer da ikke den store gruppen av terapeutene som det er grunn til å anta har høyere kostnader enn de terapeutene som inkluderes. Deloitte's IKU inkluderte derimot også terapeuter organisert på andre måter enn i enkeltpersonforetak.

Svakheter ved næringsinntektens størrelse

Mange manuellterapeuter og fysioterapeuter driver også annen næringsvirksomhet ved siden av behandlervirksomheten, for eksempel utleie av eiendom. Det leveres normalt bare én næringsoppgave som inneholder all næringsvirksomhet. Næringsoppgaven skiller ikke mellom inntekter og kostnader som er knyttet til behandlervirksomheten, og inntekter og kostnader fra andre kilder. Har man store inntekter fra annen virksomhet, slik som utleie, blir dette registrert som uriktig høy næringsinntekt.

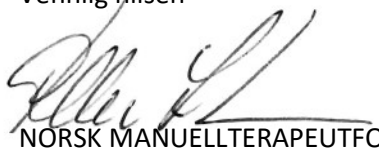
Subgruppering

I innspill til HOD og SSB, vedlegg 2, skrev NMF, NFF og PFF:

«Det vurderes videre som hensiktsmessig at ny IKU presenterer tall for fysioterapeuter som én gruppe. Subgrupper av fysioterapeuter (manuellterapeuter, psykomotorikere, gruppen med A2k-kompetanse og allmennfysioterapeuter) er heterogene grupper som ikke kan sammen-lignes uten videre. Dersom en skal introdusere subgrupper av fysioterapeuter i IKU forventes det at SSB foretar statistiske analyser for å vurdere om eventuelle forskjeller mellom gruppene er statistisk signifikante».

Etter at HOD insisterte på en slik subgruppering, ble den inntatt i SSBs rapport. Den viktige forutsetningen om analyser for å vurdere statistisk signifikans er ikke med i rapporten. Det er etter vår mening ikke mulig å gjøre slik statistisk beregning, bl.a. fordi terapeutenes arbeidstid og driftstilskuddsstørrelse ikke er kjent.

Vennlig hilsen

NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING

Peter Chr. Lehne

leder